

NUMEROT JA LUKUSANAT

13.10.2018 Jukka Inkinen

Monet lukusanat yhdestä kymmeneen ovat tooniltaan matalia, koska niin pieniä määriä ei kannata korkeaan ääneen kehua. Poikkeuksena alkupään luvut nolla, kaksi ja kolme ovat nousevia, lisäksi viisi ja ovat yhdeksän laskevia.

0	๐	ศูนย์	sūun
1	๑	หนึ่ง	nỳng
2	๒	สอง	swǎng
3	๓	สาม	sǎam
4	๔	สี่	sii
5	๕	ห้า	hâa
6	๖	หก	hòk
7	๗	เจ็ด	dzèt
8	๘	แปด	pǎät
9	๙	เก้า	kâau
10	๑๐	สิบ	sìp
11	๑๑	สิบเอ็ด	sìp èt
12	๑๒	สิบสอง	sìp swǎng
20	๒๐	ยี่สิบ	jii sìp
21	๒๑	ยี่สิบเอ็ด	jii sìp èt
22	๒๒	ยี่สิบสอง	jii sìp swǎng
30	๓๐	สิบ	sǎam sìp
100	๑๐๐	ร้อย	róoi
101	๑๐๑	ร้อยเอ็ด	róoi èt
1 000	๑๐๐๐	พัน	phan
10 000	๑๐๐๐๐	หมื่น	mỳyn
100 000	๑๐๐๐๐๐	แสน	sǎän
1 000 000	๑๐๐๐๐๐๐	ล้าน	láan
10 000 000	๑๐๐๐๐๐๐๐	สิบล้าน	sìp láan

○ nolla on siis ulkonäöltään tyhjä ympyrä.

๑ ykkösessä on pallo alareunasta katkaistussa ympyrässä.

๒ kakkonen muistuttaa merkkiä @ (at), joka on meidän näppäimistössämme kakkosen kohdalla (AltGr-painettuna)

๓ kolmonen on vasemmalle kaatunut 3 ja siinä on kaksi kyttyrää ja pallo eli kolme osaa.

๔ kaaren sisällä pallo eli nelonen muistuttaa suomalaisen nelosen yläosaa. Tämän vuoksi thaimaalaiset kirjoittavat arabialaisten numeroiden nelosen yläosan kolmiona ja eurooppalaisten on vaikea tietää, onko kyseessä 4 vai 9.

๕ nelonen tuunattuna kaaripallolla on viitonen.

๖ eurooppalaisen kuutosen hieman vääristynyt peilikuva on numero kuusi.

๗ seiska on kaatunut oikealle kyljelleen, muistuttaa kolmosta, jolla on häntä

๘ kahdeksikko on orava tai lähes kuin vokaalin lyhennysmerkki ๐๘

๙ yhdeksikkö on norsu.

Järjestysluvut

Järjestysluvut muodostetaan lisäämällä numeron eteen ที่ thii.

ที่หนึ่ง thii nýng ensimmäinen jne.

Huomaa, että adverbi "ensiksi, ensin" on thaiksi ที่แรก thii rääk, jossa thii lausutaan normaalitöönillä.

Muistisääntö

Normaali työpäivä riisipelloilla on kymmenen tuntia.

1. Ensimmäinen tunti menee töiden käynnistämisessä ja unen rippeiden karistamisessa -> matala ääni (หนึ่ง nýng).
- 2 - 3. Toisena ja kolmantena tuntina puheensorina pellolla lisääntyy -> nouseva ääni (สอง รว้wng), (สาม sääam).
4. Neljäntenä ollaan jo hieman väsyneitä -> matala ääni (สี่ sii).
5. Viidentenä ennen ruokataukoa loputkin voimat hupenevat -> laskeva ääni. (ห้า hâa).
6. 7. 8. Kuudes, seitsemäs ja kahdeksas kuluvat taas raskaan työn touhussa -> matala ääni (หก hòk) (เจ็ด dzèt) (แปด pääät)
9. Yhdeksäntenä tuntina rupeaa väsyttämään aina enemmän -> laskeva ääni (เก้า kâau).
10. Kymmenes tunti keräillään väsyneenä kampeita -> matala ääni (สิบ sîp).
11. Yhdestoista tunti väsyneenä kotiin, matala ääni molemmissa tavuissa (สิบเอ็ด sîp èt).
20. Yritä laskea kahteenkymmeneen henkeä vetämättä kuten hippaleikissä, niin johan äänen voima laskee eli laskeva tooni sekä alku- että lopputavulla (ยี่สิบ jii sîp).
100. Sata -> korkea ääni, koska sadan päivän jälkeen on sadonkorjuujuhla. ().
1000. Tuhat on normaali tooniltaan, koska noin kolmen vuoden päähän ei kukaan osaa suunnitella. (พัน phan).

Illalla mentiin kouluun opiskelemaan tosi isoja lukuja, joiden toonit kasvavat alkavat uudelleen alhaalta:

10 000 matala tooni (หมื่น myyn)

100 000 nouseva tooni (แสน säään)

1 000 000 korkea tooni (ล้าน láan)